

Àngel Òdena: «Per haver pogut representar Rigoletto en altres llocs, ens hauríem d'haver deixat temps»

El baríton tarragoní reflexiona al voltant de la polèmica dels darrers dies sobre el cost de la producció operística que l'Ajuntament ha descartat repetir

Àngel Òdena, en una representació | ARS Aurea Sonora

Un dels protagonistes de l'actualitat local l'última setmana, **Àngel Òdena**, baríton i un dels tarragonins més internacionals, es mostra contundent respecte a les declaracions fetes per la regidora Inés Solé d'ara fa una setmana al voltant del cost de la producció operística *Rigoletto*. Creu que hi havia voluntat de "**desprestigiar**" la feina feta i reitera que **les dades aportades no eren certes**. De fet, el regidor **Jordi Fortuny** i la mateixa regidora de Cultura han expressat en els últims dies matisacions al respecte: de costar-li a la ciutat prop de 160.000 euros, s'ha passat a prop de 50.000, quan es cobrin tots els convenis i les subvencions pendents.

Òdena va ser l'ànima de l'òpera *Rigoletto* el passat 9 de juliol de 2021. Dos mesos després, fins i tot, va ser el **pregoner de la festa major de Santa Tecla**, i lluita content al balcó del Palau Municipal al costat de l'alcalde **Pau Ricomà**. Demana "continuitat" a un projecte que es pretenia a llarg termini, per tal de construir indústria cultural al voltant de la **música clàssica** al Camp de Tarragona. Set mesos després, va saber que l'experiència no es repetiria.

- Com es va interessar per la música i l'òpera?

- Vaig estudiar piano des de ben petit, primer al conservatori de Tarragona i més tard a l'Espluga de Francolí. No vaig acabar, vaig arribar a setè. Amb el piano havies d'aprendre una certa tècnica, havies de saber tocar les notes, i la veu com que és una cosa més directa, del nostre cos, enganxa moltíssim. Vaig començar cant al conservatori i encara segueixo estudiant. Després vaig començar la universitat i cant a Barcelona. Als estius, primer a Tarragona i després a Reus, van muntar una escola d'òpera i aquest va ser l'embrió, que vaig estar-hi 3 anys, d'una escola d'òpera a Barcelona. Em vaig donar a conèixer, amb oratoris, després em van cridar per misses de Mozart, rèquiems, concursos...

- Tot plegat havia de ser fora de Tarragona.

- D'oportunitats n'hi ha poquíssimes, al Camp de Tarragona, per no dir cap. Però també és veritat que si et vols dedicar professionalment a això, a interpretar, no a ser professor, el món en general és tot el teu àmbit. És una mica dur perquè vas molt per lliure i evidentment hi ha molta competència i gent molt bona. A l'òpera passa que la gent diu que els d'abans eren molt bons. Evidentment, però també n'hi ha ara. Els humans sempre tenim ganes de mitificar allò que ja no existeix.

- Com veu el sector cultural i concretament el musical a Tarragona ara mateix? Ha canviat d'alguna manera en els últims anys?

- Jo he parlat amb diferents responsables polítics. Crec que una de les coses importants seria que tinguéssim una orquestra simfònica professional. Cada municipi té la seva escola de música, de 25 anys enrere s'ha guanyat moltíssim en aquest aspecte. Però després aquesta gent ha de tenir una certa sortida. Al Camp de Tarragona, si no és a donar classes, això no existeix. Existeixen diverses agrupacions, projectes que tenen tal concert tal dia amb tals assajos, cobres per això, però no et dona estabilitat. Les que et donen estabilitat són les de l'OBC, l'Auditori, el Liceu, i després hi ha la Simfònica del Vallès que sí que és cooperativa però crec que tenen sou assegurat.

- Què falta, doncs?

- A Vila-seca han apostat molt per la música i crec que és molt lloable que hi apostin més que no pas a Tarragona o a Reus. A nivell cultural, hi ha certes capelletes i tothom demana. No ho crítico, però en el fons no hi ha polítiques culturals. Ara soc a Oviedo, aquí existeix l'Orquestra Simfònica del Principado, que la comparteixen Gijón, Oviedo i Avilés. I, després, l'Ajuntament d'Oviedo en va crear una altra. A Tarragona hem tingut merder per una òpera que vam fer, aquí fan cinc títols amb quatre funcions cada títol d'òpera. I després la sarsuela. És un altre món. Si s'establissin sinergies entre Tarragona, Reus, Vila-seca, Salou... D'espais, n'hi ha. Queda molt bonic dir que tens el teatre, però després l'has d'omplir.

Els artistes actuant a l'òpera *Rigoletto*, feta al Teatre Auditori de Camp de Mart de Tarragona. Foto: Mar Rovira/ACN

- Ho absorbeix tot Barcelona?

- Barcelona evidentment és una gran ciutat europea, per ser una gran ciutat europea per mi encara té poc, força poc, però també hi has de creure, tu. Oviedo és una ciutat que és enveja a nivell musical i també perquè tot això és inqüestionable. Governin les dretes o les esquerres, és un patrimoni de la ciutat, dona feina a 400 persones fixes i passen 280.000 espectadors. Pels polítics és molt fàcil dir que hem de tenir inversió cultural, però cal fer-ho.

- Ara que sortia el tema de les sinergies entre les poblacions, amb *Rigoletto*, hi ha qui podria haver trobat a faltar més representacions un cop feta la inversió.

- És veritat, s'hagués pogut mirar. Això ho va organitzar l'Ajuntament de Tarragona, és la primera vegada i crec que les coses s'han de col·locar al seu lloc. Van treballar-hi el tècnic Carles Figuerola i un polític que hi va creure, l'alcalde Pau Ricomà. Mai ningú no ha cregut en això i mira que he parlat amb bastants polítics. Per haver pogut representar l'òpera en altres llocs, ens hauríem d'haver deixat temps. Va ser una primera vegada, fem més edicions i mica en mica anirà bé. Jo en el que vaig poder vaig ajudar, però evidentment s'han de buscar sinergies en altres llocs.

- S'hauria d'haver fet altres cops per despertar més interès?

- El festival de Peralada té 60 anys, si no m'equivoco. El que no es pot demanar és l'èxit ja d'entrada. L'òpera de Sabadell van estar anys fent-ho només a Sabadell. Tot necessita el seu temps, el que passa és que has d'apostar per la continuïtat dels projectes. Els polítics s'omplen de paraules buides, com "cultura transversal", però què és això? "Cultura transersal" potser és el que vam fer a *Rigoletto*, que es va pensar amb gent diversa i que la màxima possible fos del Camp de Tarragona. En una òpera hi ha cantants, ballarins, músics, maquilladors, gent de

vestuari...

- I hi havia persones destacades en el món de l'òpera.

- A Tarragona i a altres llocs s'ha volgut tapar la part que hauria de ser professional amb coses *amateurs*. No, tot té el seu espai. La persona que és professional ho és perquè darrere hi ha un treball brutal, des dels 6 anys segurament.

- S'ha parlat de xifres bastant grans, més grans que no pas altres actes i concerts de festa major. Tenim la concepció que tota la cultura ha de costar el mateix?

- La part de diners jo no la portava, jo ajudava sobretot a la part artística. Amb l'orquestra, hagués sigut més fàcil contractar-ne una que fer-ne una *ad hoc* amb un alt percentatge de persones del territori. Això és una feinada, has de contactar un per un. Però els números que es van donar... L'Ajuntament no es va gastar gaire més que 40.000 euros. El Pau Ricomà ho sap i ja respondrà com hagi de respondre, les xifres que s'han donat no són certes. A més, aquesta noia no ho va portar, tot això, ni ho va voler portar.

Sabina Puértolas i Àngel Òdena, durant un assaig de Rigoletto al Camp de Mart Foto: ACN

- No hi va haver voluntat de contacte per part de la regidora Inés Solé?

- Com que havia sigut una idea del Pau Ricomà i ho portava el Carles Figuerola, ella es va posar de perfil. S'hagués hagut d'esperar a donar els números que va donar. És fer molt de mal i sembla que sigui expressament. Entre altres coses, si aquesta òpera hagués valgut això, i què? Si de cas, obrim el meló de tot. Quant valen les colles de castells? Qui paga els locals, la llum i l'aigua? I no hi estic gens en contra. Quant val una empresa que fa un castell de focs, que no és de Tarragona i que ve per 20 minuts? També es va dir que van quedar entrades sense vendre.

[REDACTED]

Jo conec gent que es va quedar sense entrada perquè qui ho havia de gestionar no ho va saber fer bé. Sembla que hi hagi mala fe a l'hora de dir tot això.

- La sensació des de fora és que quan ha convingut s'ha apostat pel projecte, però que ara no convé.

- No és que vulgui defensar el Pau Ricomà, tinc certa amistat amb ell evidentment, però és que ell és l'únic polític que hi va creure, en tot això. I aquesta noia, la regidora de Cultura, va sortir a dir certes coses que s'ho hagués hagut de repensar tres vegades. Preguntar-ho bé i a les persones que ho portaven. Vam donar feina a 150 persones, però és que a més les xifres són falses, és com voler desprestigiar, és falta d'alçada. Segurament ni ella té la culpa, segur que hi ha funcionaris que no han fet la feina.

- Tota aquesta polèmica és producte potser d'aquest estereotip que es té que l'òpera és per a persones adinerades?

- Les entrades estaven per 40 euros. Per 40 euros vés a veure qualsevol obra de teatre o musical a Barcelona. Ja no parlo que vagis al Liceu. Que tots els companys que eren allà, els solistes i el director d'escena, tots han treballat com a mínim al Liceu. Altres han estat a l'Escala de Milà, al Covent Garden de Londres, al Metropolitan de Nova York... Gustavo Dudamel és un dels millors directors del món, va sortir de les orquestres veneçolanes que es van crear en l'època bolivariana de l'Hugo Chávez, que es van muntar en barris pobres de ciutats veneçolanes i amb un projecte brutal d'orquestres amb gent jove. Això és la música clàssica. L'únic elitista és perquè hi ha molt d'estudi darrere, aquesta és l'elit, el treball que hi ha darrere.

- En aquest encreuament de declaracions també s'ha parlat de la repercussió que va tindre i el seu retorn posterior. Si hi hagués hagut continuïtat, hauria estat un filó turístic?

- Evidentment. L'espai que tenim sota les muralles és impressionant, amb una acústica super bona, no cal microfonar ni res de tot això. La gent de Barcelona sempre ha mirat al nord, xapó els festivals de Cambrils, el Vendrell... Però els importants tots són a Girona, Costa Brava. Quan la Fundació Mútua Catalana i Repsol van aportar diners era aquesta la idea: fer un festival de referència al sud de Catalunya, que tingui sinergies amb l'Aragó, amb València, amb el sud de França... Quan va començar el festival de Mèrida el Ministeri no hi posava ni un duro i avui és un dels festivals més importants de l'estat espanyol. Creiem-hi. Però mai cap regidoria política hi ha cregut.

- En aquests dos anys de mandat, com veu l'actual govern municipal? Està decebut per com ha anat tot plegat?

- Fa molts anys que estic decebut. Jo de tot això ja en vaig parlar amb l'Albert Vallvé, la Carme Crespo, el Pep Fèlix Ballesteros, la Begoña Floria... És Tarragona. Jo he intentat parlar amb la regidora i ha estat impossible. Vaig intentar quedar amb ella i mai podia.

- Inés Solé va dir que no hi havia hagut cap presa de contacte directa amb ella en tots aquests mesos, sinó a través de l'alcalde.

- Li vaig escriure tres Whatsapps aquest estiu passat i encara estic esperant.

[noticiadiari]45/44096[/noticiadiari]

[noticiadiari]45/44082[/noticiadiari]

[noticiadiari]45/42130[/noticiadiari]